Коли б редакція нашої газети звернулася з таким собі дуже простим словом-привітом до всіх наших читачів:

— Драстуйте, дорогі товариші! Що б ми на відповідь почули?

У нас нема найменшого сумніву, що ми б почули:

— Доброго здоров'я!

А як же ж інакше?!

Ми добре з вами знаємо чудесний звичай нашого народу, коли, проходячи вулицею в найглухішому селі, один одного обов'язково привітає:

— Здорові були! А на відповідь:

— Драстуйте!

І то не обов'язково треба бути знайомими один одному, ні! Це такий собі всенародний, сказать би, звичай, що знаменує собою повагу громадян один до одного.

Це — пошана, це любов не тільки до свого земляка, гордість, що він твій земляк, а це самогордість і самолюбов, що ти маєш за щастя мати такого земляка і що є щаслива нагода його привітати.

Ясна річ, що в місті вітати всіх, хто йде тобі назустріч, неможливо, бо всього "Драстуйте" не встигнеш вимовити, а буде тільки саме:

— Др! Др! Др!

Щодо міста хочеться поговорити про інше.

А в місті...

II

А в місті багацько є різних державних, громадських і інших установ.

От ви заходите в установу.

Сидить собі така собі людина. Солідна, ясна річ, людина, бо вона або в окулярах, або в перманенті, або така, що не має ні окулярів, ні перманенту, а проте людина серйозна.

Тут я хочу підкреслити, що я особисто і не прот:і окулярів, і не проти перманенту.

Окуляри в мене в самого є, а якби було на чому накрутити перманент, я б накрутив, щоб довести, що я не проти перманенту, але, їй-богу, нема вже на чому накручувати, так що повірте вже, прошу я вас, на слово.

Так от сидить собі така собі людина.

Ви заходите й говорите, як здавна-давен звикли:

— Драстуйте!

На відповідь анічичирк.

Тільки муха на вікні вам відповідає:

— Дз-з-з-з-з!

Ви ще раз, але трохи тихше й боязніше:

— Драстуйте!

А на відповідь іще анічичиркіше.

Навіть муха, і та вже не дзижчить.

— Раз же ж, мовляв, уже продзижчала! Що ж мені, найбільше треба, чи що?!

Тоді вже ви сідаєте, коли є на що сісти, й, чекаючи на свою чергу, мрієте...

III

Про що ви мрієте?

Мрієте ви, приміром, ну хоч про загс.

Про те, як у загсі записуються ті, котрі одне одного люблять.

Мені, сказати правду, особисто про це тільки мріяти й можна, бо навряд чи доведеться вже записуватись...

Так дозвольте хоч за інших помріяти, на кшталт тієї баби, що побачила в садочку, як молодята цілувалися. Подивилася, сама собі цмокнула, обтерлася й зітхнула:

— Отак і мені б хотілося!

Так от заходять до загсу такі собі, що ото одне з одним люблятся, молодята.

Найщасливіший день у їхньому житті. Заходять. Черга.

Як у кожній черзі, зразу ж тобі підвищується весільний настрій.

— Куди претесь?

Що на таке запитання ви скажете, коли ви жених, та, до того, ще й закоханий?

— "Прусь у любов", чи що? Незручно якось. Хіба ж ви "претесь"?

Ви ж ніжно привели сюди своє найдорожче, своє найніжніше, а вам:

— Куди претесь?

А потім, коли ви вже кінець кінцем себе й свою голубоньку "доперли" до того столу, де узаконять вашу любов, вам як з кулемета:

— Документи?! Район?! На яке прізвище?! Так! Вітаю вас! П'ятнадцять карбованців! Вискочили молодята. А ви дивитесь їм услід і мрієте...

IV

Про що ви мрієте?

Ви мрієте про те, щоб не було черг.

Як це зробити?

Дуже просто: треба вміти організувати як слід

роботу по тих місцях, де можуть виникнути черги.

От — крамниця, приміром.

В однім її відділі — черга, а в других відділах стоять продавці й позіхають.

Чому не можна вільним продавцям підійти до того відділу, де залюднилося, та й допомогти своєму товаришеві швиденько зліквідувати залюдненість?

Можна?

По-нашому, можна.

А коли можна, значить, треба це зробити.

А вже як виникла черга, мріється про таку картинку.

От підходить людина до черги, а попередній громадянин їй:

— Будь ласка, вперед! Дуже прошу!

— Ні, нізащо! Ви будете спереду, а я ззаду.

— Та я вас благаю, станьте поперед мене!

— І не просіть, і не благайте! Я такий щасливий, що позаду вас! Не позбавляйте мене цієї радості! Познайомимось!

— Який ви симпатичний!

— А ви просто ангел!

Такі картини в кіно б показували.

Ні, краще не показувати, бо буде черга в кіно.

V

Про що ви далі мрієте?

Ви мрієте про те, щоб громадяни, коли сідають у трамвай чи в тролейбус, не тягли одне одного за ноги, намагаючись одкинути одне одного на тротуар.

Особливо пристрасно хочеться, щоб не хватали за штани.

Ногу не так ще легко одірвати, а штани, — ви ж знаєте, — річ дуже тендітна, і йти додому без лівої холоші трохи непристойно.

Самі подумайте, права нога в штанях, а ліва в трусиках.

Неінтересно!

Хіба не можна так: стоять громадяни й чекають на трамвай. Підходить трамвай. Одне до одного з поклоном.

— Будь ласка, прошу!

— Ні, я вас прошу, — сідайте ви перший!

— Я вас дуже прошу, сідайте ви!

Певна річ, що довго тут з чемністю затримуватись не треба, бо трамвай може піти порожній.

Подумайте: скільки буде збережено мануфактури!

VI

От ви сіли в трамвай, настрій у вас прекрасний, на лицях у всіх пасажирів лагідна посмішка, бабусі й жінки сидять, чоловіки стоять, кондукторша, продаючи квитки, наспівує веселенької пісеньки.

Ви їдете й мрієте.

Ви ще раз мрієте про наші державні, громадські, кооперативні й інші установи і про урядовців, що працюють по тих установах.

Урядовці привітні, чемні, сумлінні...

Справи не затримуються, на всякі листи, запитання і т. ін. негайно даються відповіді.

Чистота, порядок, лагідність.

А як же ж інакше може бути?

Це ж не чиновники лихої пам'яті царського Уряду!

Це ж урядовці нашого всенародного уряду, значить, народні урядовці! Народні слуги!

А бути слугою свого народу — це не тільки обов'язок, а це — велика честь!

їм, через свій уряд, народ доручив працювати в своїх народних установах.

А народ ніколи не буває ні нечемним, ні черствим, ні помертвілим.

Народ життя свого не жалів, щоб захистити свою честь, свою свободу, свій уряд, свою державу.

Яке ж ми маємо право жаліти для народу свою працю, енергію, хист, знання?

І тоді радістю й привітом бринітиме до нас повсякчасне народне:

— Здрастуйте, дорогі товариші наші урядовці! А на відповідь, щоб ще радісніше залунало:

— Доброго здоров'я!

1946